

Slávny šanghajský architekt L a d i s l a v E d u a r d H u d e c sa narodil na Slovensku v Banskej Bystrici

L.E.Hudec sa narodil v Banskej Bystrici vo vtedajšom Rakúsko-Uhorsku 8.januára 1893 v rodine staviteľa Juraja Hudeca a Pavly Škultétyovej ako prvorodený syn a najstaršie zo 6-tich detí. V čase narodenia Ladislava zastával otec aj funkciu mestského hospodárskeho inšpektora. Otec Juraj Hudec pochádzal zo starej evanjelickej mlynárskej dynastie Hudecovcov, ktorí pôsobili vo zvolenskej stolici/zatiaľ je známych 10 lokalít, kde boli mlynármi/.Juraj sa narodil na Dolnej Mičinej 21.apríla 1858 v Kaštieli Benickovcov, ktorý mal jeho otec Michal Hudec ako mlynár prenajatý. Matka L.E.Hudeca pochádzala zo zemianskej rodiny Škultétyovcov z Dolnej Lehoty. Jej starý otec Michal Škultéty sa narodil ako dvojča sestry Anny 3.augusta 1768 v rodine Pavla a Kataríny Škultétyovcov. Ako kňaz pôsobil v Rožňave a vo Veľkom Krtíši, kde sa mu ako druhý z 3 synov narodil r.1819 August, budúci evanjelický kňaz, zakladateľ a dlhoročný správca prvého slovenského evanjelického gymnázia vo Veľkej Revúcej/terajšia Revúca/. V r.1825 sa narodil posledný syn Eduard, druhým menom Jozef, lebo sa narodil na Jozefa 19.marca. Toto druhé meno nepoužíval, zvolil si ako jeho súčasníci národovci meno Miloslav. Starší brat Agúst si vybral ako druhé meno Horislav/tak sú uvádzaní aj v literatúre/. Ich otec Michal Škultéty – Lehotský okrem kňazského úradu vo Veľkom Krtíši zastával aj funkciu prísediaceho novohradskej súdnej stolice. Zomrel 13.decembra 1829. Eduard Miloslav Škultéty pôsobil ako evanjelický kňaz v Dlhej vsi na Gemeri, kde nastúpil po staršom bratovi Augustovi, potom v Kocel'ovciach tiež na Gemeri a nakoniec od r.1860 do 1890 v Košiciach, ako slovenský a niekoľko rokov súčasne aj maďarsko-nemeckým kazateľ. V Košiciach sa narodila v r.1866 ako jedno z viacerých detí Eduarda M.Škultétyho matka L.E.Hudeca Pavla a v Košiciach mala 31.marca1891 aj sobáš so staviteľom Jurajom Hudecom.

L.E.Hudec nastúpil do Ľudovej evanjelickej chlapčenskej školy v Banskej Bystrici ako 5 ročný. Po 4 triedach sa stáva žiakom Nižšieho evanjelického gymnázia v Banskej Bystrici na Súdobnej ulici, potom pokračuje na Vyššom katolíckom gymnázii v Banskej Bystrici. Maturuje 17-ročný a na žiadosť otca, ktorý chcel mať z najstaršieho syna pokračovateľa v stavebnej profesii odchádza r.1910 študovať architektúru na Kráľovskú technickú univerzitu v Budapešti. Štúdium absolvoval v júni 1914.

Počas svetovej vojny bol ako vojak rakúsko-uhorskej armády odvelený na ruský front. V júni 1916 bol ranený do nohy a zajatý. Bol umiestnený vo veľkom zajateckom tábore v Chabarovsku na západnej Sibíri. Počas prevozu vlakom na iné miesto sa v novembri 1918 podarilo L.E.Hudecovi ujsť. Dostal sa do Šanghaja, kde začal ako kreslič pracovať vo firme „Kerry – zaoceánska spoločnosť“. Za niekoľko rokov sa vypracoval až na post vedúceho architekta a partnera firmy. V r.1925 sa osamostatňuje a zakladá vlastnú firmu „Hudec - zaoceánska spoločnosť“. Až do opustenia Šanghaja v r.1947 Hudec postavil vyše 65 budov, z ktorých je väčšina zachovaných a viac ako 20 pamiatkovo chránených. Najznámejšou budovou je Park hotel dokončený v decembri 1934, niekoľko desaťročí najvyššia budova Ázie. Medzi chránené stavby patrí Americký klub, Oblastná nemocnica dokončená r.1926 s klimatizovanými operačnými sálami, ale aj čakárňami pre pacientov, Nemocnica Margaret Wiliamsovej, budova Kresťanského literárneho spolku, budova Čínskeho baptistického vydavateľstva, Dievčenská škola Mc Tyiereho, Grand Theater, Nanyangská verejná akadémia, Sanghai Beer Company, niekoľko kostolov, nájomných apartmánových domov, veľa súkromných rezidií boháčov i dom pre vlastnú rodinu.

Počas rokov strávených v Šanghaji L.E.Hudec navštívil veľa krajín Európy, bol nielen výborným architektom, ale aj dokumentaristom - filmárom a kresličom/ kresliť sa učil u Dominika Skuteckého/. Poznatky z ciest a inšpirácie zachytené v notesoch, ktoré nosil vždy so sebou zúžitkoval pri projektovaní svojich stavieb.

V Šanghaji sa L.E.Hudec oženil s Gizelou Meyerovou, dcérou bohatého nemeckého obchodníka Carla Theodora Meyera. Ich 3 deti – Martin Juraj /1924/, Teodor Peter/1926/ a Alessa/1928 / museli s rodičmi tajne opustiť Šanghai v r.1947. Po krátkom pobyte vo Švajčiarsku sa presťahovali do USA. L.E.Hudec nebol len vynikajúcim architektom a technickým intelektuálom. Škola a iste aj rodinná história vzbudili v ňom záujem aj o humanitné predmety – históriu, filozofiu a teológiu. Keďže prestal pôsobiť ako architekt mohol sa v posledných rokoch života naplno venovať svojim záujmom. Ladislav Eduard Hudec, architekt, ktorý zmenil tvár Šanghaja zomrel v Kalifornii – Berkeley dňa 26.októbra 1958 vo veku 65 rokov. Urna s popolom bola uložená do rodinnej hrobky na evanjelickom cintoríne v Banskej bystrici 12.augusta 1970. V tejto rodinnej hrobke odpočívajú aj jeho rodičia, starí rodičia Hudecovci, tri sestry, dvaja švagrovia, najmladší brat Gejza, ktorý tiež žil niekoľko rokov v Šanghaji a krstný otec Eduard Škultéty. I keď žili rodinní príslušníci v rôznych končinách sveta, na vlastnú žiadosť sa vrátili na spoločné miesto k poslednému odpočinku.

Eva Furdiková

„Petelenova vila“ na Súdnej ulici v Banskej Bystrici, ktorú postavil otec L.F. Hudeca, staviteľ Juraj Hudec

Miesto posledného odpočinku L.F.Hudeca a jeho rodiny na evanjelickom cintoríne v v Banskej Bystrici

Najvýznamnejší zahraničný architekt, ktorý svojho času v Číne pôsobil

O mnohých vynikajúcich osobnostiach, ktoré pochádzajú zo Slovenska sa dozvedáme najmä zo zahraničných prameňov, lebo si ich prisvojili iné národy. Mnohí Slováci žijúci v období rakúsko-uhorskej monarchie postihol takýto osud. K nim patrí aj banskobystrický rodák, svetobežník a vynikajúci architekt, ktorý prežil prakticky celý život v cudzine Ladislav Eduard Hudec. Privlastňujú si ho Nemci, Maďari, hoci jeho pôvod je rýdzo slovenský. Pri príležitosti tohoročnej svetovej výstavy, ktorá sa koná v čínskom Šanghaji konečne aj v slovenských médiách sa spomína meno tohto vynikajúceho staviteľa, ktorého desiatky diel od mrakodrapov po súkromné vily stoja ako pamätníky na jeho unikátne stavby aj jeho genialitu.

鹽業中南
金城大陸
銀行上海儲蓄會新建築

(簡梅田銀行儲蓄會)

PROPOSED NEW BUILDING
OF THE JOINT SAVINGS SOCIETY
OF THE YIENYIEH KINCHENG CONTINENTAL AND
CHINA & SOUTH SEA BANKS. SHANGHAI.

Informačné centrum Banská Bystrica

Nám. SNP 1

974 01 Banská Bystrica

tel.: +421 (0) 48/ 41 55 085

Infotel: 0850 003 004

tel.: +421 (0) 48/ 43 30 152, +421 (0) 48/ 43 30 153

mobil: +421 (0) 907/ 84 65 55

e-mail: ic@banskabystrica.sk

web stránka: www.icbb.sk

Skype: IC.Banska.Bystrica